

e-ISSN 2310-323X

Ю Р И Д И Ч Н И Й Ж У Р Н А Л

ПРАВО УКРАЇНИ

Заснований у 1922 р.

Видається щомісячно

Передплатний індекс 74424
Свідоцтво про державну реєстрацію
Серія КВ № 23026-12866ПР

ISSN 1026-9932
DOI: 10.33498/Юу-2023-06

Адреса редакції
вул. Загорівська, 17–21
м. Київ, 04107, Україна
тел.: +380(66) 972-39-27

Головний редактор
доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України
ОЛЕКСАНДР СВЯТОЦЬКИЙ

Голова Редакційної ради
доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України
РУСЛАН СТЕФАНЧУК

Вебсайт: <http://www.pravoua.com.ua>
Емейл: editor.pravoua@gmail.com

Офіційна сторінка у мережі “Фейсбук”:
<https://www.facebook.com/pravoua.com.ua>

Юридичний журнал “Право України” внесено до:

Переліку наукових фахових видань України з юридичних спеціальностей
(наказ Міністерства освіти і науки України від 14 травня 2020 р. № 627)

Бази даних періодичних видань *Ulrichsweb (Ulrich's Periodicals Directory)* (США)
(з 2002 р.)

Міжнародної наукометричної бази даних *EBSCO Publishing, Inc.* (США)
(Ліцензійні угоди від 16 травня 2013 р. та 1 травня 2015 р.)

Міжнародної наукометричної бази даних *Index Copernicus International* (Польща)
(з 2014 р.)

Міжнародної наукометричної бази даних *HeinOnline* (США)
(Ліцензійна угода від 11 січня 2016 р.)

Бази даних періодичних видань з гуманітарних і соціальних наук *ERIH PLUS*
(*European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences*) (Норвегія).
(з 2020 р.)

ВИДАВЕЦЬ

© Юридичне видавництво “Право України”

РАДА ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНІВ HONORIS CAUSA

Співголови Ради

Юрій Шемшученко, д. юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України; Вільям Е. Батлер (WILLIAM E. BUTLER), Doctor of Law (LL.D.), Prof., Foreign Member of NAS of Ukraine, NALS of Ukraine (USA)

Члени Ради

Вячеслав Борисов, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Володимир Денисов, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; Анатолій Довгерт, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; Микола Козюбра, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; Вячеслав Комаров, к. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Олександр Костенко, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Олександр Крупчан, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Василь Нор, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Петро Рабінович, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Анатолій Селіванов, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Василь Сіренко, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАН України, акад. НАПрН України; Майдан Сулейменов, д. юрид. наук, проф., акад. НАН Республіки Казахстан; Олексій Ющик, д. юрид. наук, проф.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Руслан Стефанчук (голова), д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Олександр Святоцький (головний редактор), д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Олег Посикалюк (перш. заст. головного редактора), к. юрид. наук, доц.; Тетяна Коломоєць (заст. головного редактора), д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; Вікторія Резнікова (заст. головного редактора), д. юрид. наук, проф.; Наталя Антонюк, к. юрид. наук, доц.; Ольга Бакалінська, д. юрид. наук, проф.; Крістіан фон Бар (CHRISTIAN VON BAR), Dr. Dr. h.c. mult., Prof., FBA (Germany); Юрій Барабаш, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; Євген Бараш, д. юрид. наук, проф.; Олександр Батанов, д. юрид. наук, проф.; Юрій Баулін, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Володимир Бевзенко, д. юрид. наук, проф.; Олександр Брєстл (OLEXANDER BRÖSTL), Dr. jur., Prof. (Slovakia); Тетяна Вільчик, д. юрид. наук, проф.; Юрій Галаєвський, засл. юрист України; Марсело Галуппо (MARCELO GALUPPO), Ph.D. in Law, Prof. (Brazil); Анатолій Гетьман, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; Сергій Головатий, д. юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України; Оксана Грищук, д. юрид. наук, проф.; Дмитро Гудима, к. юрид. наук, доц.; Борис Гулько, засл. юрист України; Олександр Дроздов, д. юрид. наук, проф.; Володимир Єрмоленко, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; Володимир Журавель, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН

України; ДМИТРО ЗАДИХАЙЛО, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ВОЛОДИМИР ЗУБАР, к. юрид. наук, доц.; АЛІЄВ АМІР ІБРАГІМ, д. юрид. наук, проф. (Азербайджан); ОКСАНА КАПЛІНА, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ІГОР КАРАМАН, доктор права; НІНА КАРПАЧОВА, к. юрид. наук, проф.; ОЛЕНА КІБЕНКО, д. юрид. наук, доц.; ОЛЕКСАНДРА КОЛОГОЙДА, д. юрид. наук, проф.; ТЕТЯНА КОМАРОВА, д. юрид. наук, проф.; ТЕТЯНА КОРНЯКОВА, д. юрид. наук, проф.; ОЛЕКСІЙ КОТ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ОЛЕНА КОХАНОВСЬКА, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; СТАНІСЛАВ КРАВЧЕНКО, к. юрид. наук; ВАСИЛЬ КРАТ, к. юрид. наук, доц.; ОЛЕКСІЙ КРЕСІН, д. юрид. наук, проф.; СТЕПАН КУБІВ, д. економ. наук, доц.; НАТАЛІЯ КУЗНЕЦОВА, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; ПАВЛО КУЛИНИЧ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; МИКОЛА КУЧЕРЯВЕНКО, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; ІРИНА КУЯН, д. юрид. наук, старш. наук. співроб.; ДМИТРО ЛУВІНЕЦЬ, д. філософії; ДМИТРО ЛУК'ЯНОВ, д. юрид. наук, доц., чл.-кор. НАПрН України; ДМИТРО ЛУСПЕНИК, к. юрид. наук, доц.; ПАВЛО ЛЮБЧЕНКО, д. юрид. наук, проф.; РОМАН МАЙДАНИК, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; СЕРГІЙ МАКСИМОВ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; СЕРГІЙ МІНЧЕНКО, д. юрид. наук, старш. наук. співроб.; АНАТОЛІЙ МІРОШНИЧЕНКО, д. юрид. наук, проф.; ВІРА МИХАЙЛЕНКО, к. юрид. наук; ЛІДІЯ МОСКВИЧ, д. юрид. наук, проф.; АНАТОЛІЙ МУЗИКА, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ВОЛОДИМИР НОСІК, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; НАТАЛІЯ ОНЩЕНКО, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; НАТАЛІЯ ПАРХОМЕНКО, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ПЕТРО ПАЦУРКІВСЬКИЙ, д. юрид. наук, проф.; ОЛЕКСАНДР ПЕТРИШИН, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; РОМАН ПЕТРОВ, д. юрид. наук, проф.; ПИЛИП ПИЛИПЕНКО, д. юрид. наук, проф.; МИКОЛА ПОГОРЕЦЬКИЙ, д. юрид. наук, проф.; СЕРГІЙ ПОГРІБНИЙ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ОЛЕГ ПОДЦЕРКОВНИЙ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; БОРИС ПОЛЯКОВ, д. юрид. наук, проф.; ЮРІЙ ПРИТИКА, д. юрид. наук, проф.; ОЛЕКСАНДР ПРОКОПЕНКО, к. юрид. наук; ЛАРИСА РОГАЧ, к. юрид. наук; МИХАЙЛО САВЧИН, д. юрид. наук, проф.; ІРИНА СЕНЮТА, д. юрид. наук, проф.; СВІТЛАНА СЕРЬОГІНА, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ОЛЕКСАНДР СКРИПНЮК, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; КСЕНІЯ СМІРНОВА, д. юрид. наук, проф.; МИХАЙЛО СМОКОВИЧ, д. юрид. наук; ІННА СПАСИБО-ФАТЄЄВА, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; МАРИНА СТЕФАНЧУК, д. юрид. наук; МИКОЛА СТЕФАНЧУК, д. юрид. наук, доц.; ХІРОХІДЕ ТАКІКАВА (HIRONIDE TAKIKAWA), Prof. (Japan); МИХАЙЛО ТЕПЛОК, д. юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України; ОЛЕГ ТКАЧУК, д. юрид. наук, доц.; ВЯЧЕСЛАВ ТРУБА, д. юрид. наук, проф.; ВІТАЛІЙ УРКЕВИЧ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; СПИРИДОН ФЛОГАІТІС (SPYRIDON FLOGAITIS), Ph.D.

РАДА КОЛЕКТИВНИХ ЧЛЕНІВ, ПАРТНЕРИ

in Law, Prof. (Greece); СВИТЛАНА ФУРСА, д. юрид. наук, проф.; ЄВГЕН ХАРИТОНОВ, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; СЕРГІЙ ХАРИТОНОВ, д. юрид. наук, проф.; НАТАЛІЯ ХУТОРЯН, д. юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; ОЛЕКСАНДР ЧИРИЧ (OLEKSANDR CIRIC), Doctor of Law, Prof. (Serbia); ЮРІЙ ЧУМАК, к. юрид. наук.; ВАЛЕРІЙ ШЕПТЬКО, д. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; МИХАЙЛО ШУМИЛО, д. юрид. наук, старш. наук. співроб.; ОКСАНА ЩЕРБАНИУК, д. юрид. наук, проф.; ЯЧІКО ЯМАДА (YASHIKO YAMADA), Prof. (Japan); ОЛЕКСАНДРА ЯНОВСЬКА, д. юрид. наук, проф.

РАДА КОЛЕКТИВНИХ ЧЛЕНІВ

Національна академія правових наук України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого; Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ; Донецький національний університет імені Василя Стуса; Національний університет “Києво-Могилянська академія”; Національний університет “Острозька академія”; НТУУ “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”; Одеський державний університет внутрішніх справ; Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; Ужгородський національний університет; Харківський національний університет внутрішніх справ; Юридична фірма “Юрлайн”.

ЗМІСТ

Актуальна тема номера:
“ПРАВА ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ”

Інтерв’ю професора ПЕТРА РАБІНОВИЧА
головному редакторові журналу “Право України”,
професорові ОЛЕКСАНДРУ СВЯТОЦЬКОМУ 9

НАУКОВЕ ЕСЕ

ФІЛІП СЕНДС
Не може бути безкарності за злочин агресії проти України. 16

I. Концептуальні праволюдінні новації

СЕРГІЙ РАБІНОВИЧ
У пошуках підстав прав людини:
до дискусій у сучасному українському правознавстві. 19

ТАМАРА ДУДАШ
Зважування і балансування прав людини
як спосіб правового аргументування. 33

II. Гарантії прав людини: сучасні тенденції

ОЛЕГ ПАНКЕВИЧ, МАРІЯ ГАВРИЛЬЦІВ
Концепція захисту екологічних прав у практиці Страсбурзького суду:
деякі загальнотеоретичні та філософсько-правові аспекти 51

СВЯТОСЛАВ ДОБРЯНСЬКИЙ, ЯРИНА КОКІР
Репродуктивні права людини в Європейському Союзі:
можливості удосконалення юридичного гарантування 69

РУСЛАН ТОПОЛЕВСЬКИЙ
Юридична відповідальність за порушення людських прав
і воєнні злочини під час агресії Російської Федерації проти України:
передумови та перспективи. 85

ВОЛОДИМИР ГОНЧАРОВ
Про деякі особливості відображення правової природи
дискримінації у національній судовій практиці. 96

Висновки та рекомендації з актуальної теми 105

ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ З АКТУАЛЬНОЇ ТЕМИ:
“Права людини в Україні: сучасні виклики” 109

ПРАВО УКРАЇНИ • 2023 • № 6 • 5-6

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Василь Непийвода, Іванна Непийвода
Киото – Париж – Глазго: еволюція інструментів міжнародного
довкільного права у питанні зміни клімату..... 111

НАБЛИЖЕННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Роман Пожоджук
Стандарт пересічного споживача відповідно
до *acquis communautaire*..... 128

ДИСКУСІЇ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Юрій Галаєвський
Військові суди як нагальна потреба воєнного часу 141

Діна Дрижакова
Проблемні питання зняття арешту з майна за вчинення злочинів
у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин,
їх аналогів або прекурсорів 157

СЛОВО МОЛОДИМ ВЧЕНИМ

Тетяна Борисенко
Кримінальна відповідальність за незаконне використання
з метою прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв
або безоплатної допомоги: прояв надмірної криміналізації
чи соціально обумовлена необхідність..... 172

ДОКТРИНА У СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ

Конституційний Суд України визнає непорушність
гарантованого державою прожиткового мінімуму
як мінімального стандарту життєвого рівня людини,
що відповідає людській гідності..... 181

TABLE OF CONTENTS

Central Topic of the Issue:
“HUMAN RIGHTS IN UKRAINE:
MODERN CHALLENGES”

Interview With Professor PETRO RABINOVYCH – to Editor-in-Chief of The Journal “Law of Ukraine” OLEKSANDR SVIATOTSKYI	9
--	---

SCIENTIFIC ESSAY

PHILIPPE SANDS There can be no Impunity for the Crime of Aggression Against Ukraine.	16
--	----

I. Conceptual Human Rights Novelties

SERHII RABINOVYCH In Search of the Grounds of Human Rights: to Discussions in Modern Ukrainian Jurisprudence.	19
--	----

TAMARA DUDASH Weighting and Balancing of Human Rights as a Method of Legal Reasoning	33
--	----

II. Human Rights Guarantees: Modern Trends

OLEH PANKEVYCH, MARIYA HAVRYLTSIV The Concept of Environmental Rights Protection in the Practice of the Strasbourg Court: Some General Theoretical and Philosophical and Legal Aspects	51
---	----

SVIATOSLAV DOBRYANSKIY, JARYNA KOKIR Reproductive Rights in European Union: Perspectives of Legal Protection Improvement.	69
--	----

RUSLAN TOPOLEVSKIY Legal Responsibility for Human Rights Violations and War Crimes Caused by the Russian Federation’s Aggression Against Ukraine: Background and Perspectives	85
--	----

VOLODYMYR HONCHAROV On Some Features of Representing the Legal Nature of Discrimination in National Judicial Practice	96
---	----

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS ON THE CENTRAL TOPIC	105
--	-----

SELECTED BIBLIOGRAPHY ON THE CENTRAL TOPIC: “Human Rights in Ukraine: Modern Challenges”	109
---	-----

ПРАВО УКРАЇНИ • 2023 • № 6 • 7-8

TABLE OF CONTENTS

INTERNATIONAL LAW

VASYL NEPYIVODA, IVANNA NEPYIVODA
Kyoto – Paris – Glasgow: Evolution of the Instruments
of International Environmental Law on Climate Change 111

MAKING UKRAINE’S LEGAL SYSTEM MORE CONSISTENT
WITH THE EUROPEAN STANDARDS

ROMAN POZHODZHUK
The Average Consumer Standard According
to the Acquis Communautaire 128

DISCUSSIONS AND DEBATES

YURI HALAIEVSKYI
Military Courts as an Urgent Needs of the Wartime 141

DINA DRYZHAKOVA
Problematic Issues of Removing the Seizure of Property
for Committing Crimes in the Sphere of Trafficking in Narcotic Drugs,
Psychotropic Substances, Their Analogues or Precursors 157

SECTION FOR YOUNG SCHOLARS

TETYANA BORYSENKO
Criminal Liability for Misuse of Humanitarian Aid, Charitable Donations
or Free Aid for Profit: Manifestation Excessive Criminalization
or Socially Determined Necessity 172

DOCTRINE IN CASE LAW

The Constitutional Court of Ukraine Determines the Inviolability
of the State-Guaranteed Subsistence Minimum as the Minimum Standard
of Human Living that Corresponds to Human Dignity 181